

Mezinárodní ochrana přírody

(možné přístupy jako inspirace)

Michael Hošek

31.1. 2018

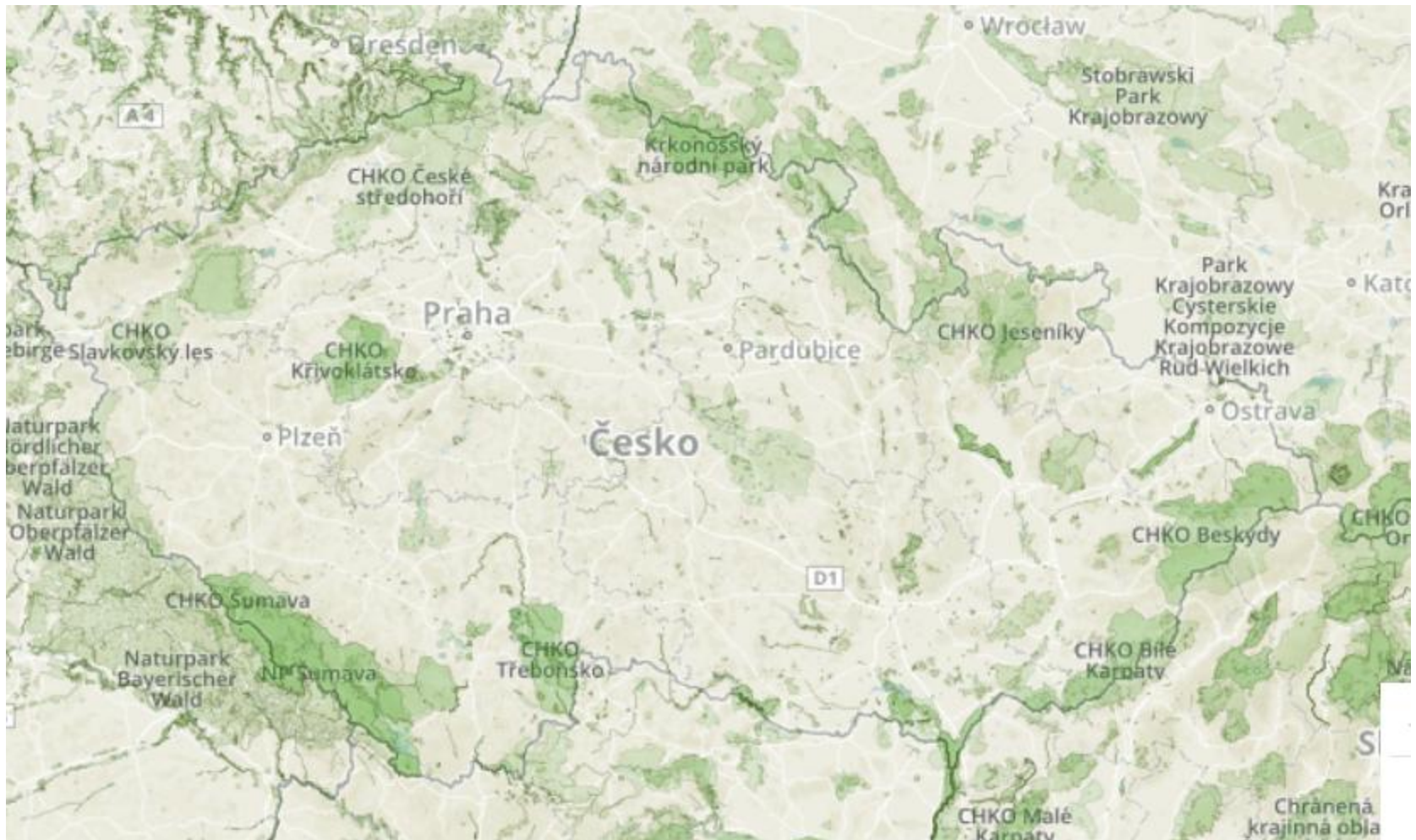
Účel prezentace

- Prezentace mezinárodní struktury a aktivit OP v celosvětovém a evropském měřítku
- Diskuze k možné inspiraci a přínosu (pro) ČR – vybrané příklady

Struktura prezentace

- 1) IUCN
- 2) Mezinárodní nevládní organizace
- 3) Mezivládní organizace
- 4) Úmluvy, ratifikované ČR
- 5) Evropská unie (EU)
- 6) Rozvojová pomoc (spolupráce)
- 7) Shrnutí stavu

Je pro nás mezinárodní rozměr důležitý???

Je pro nás mezinárodní rozměr důležitý???

International Union for Conservation of Nature

- vůdčí světová organizace v ochraně přírody
- sdružuje členy na úrovni států, státních organizací, i NNO

(1200 členů ze 160 států)

- kromě členské základny má samostatné komise:

International Union for Conservation of Nature (IUCN)

- 89 států 7% (ČR)
- 124 státních institucí 11% (AOPK ČR)
- 875 národních NGO 72% (ČSOP)
- 101 mezinárodních NGO 7% (Unie českých a slovenských zoologických zahrad)
- 42 přidružených členů 3% (KRNAP)
- nejvíce členů (28%) je v Evropě...

International Union for Conservation of Nature (IUCN)

Priority :

1) Zajišťování odborných podkladů (Nature Based Solutions)

- Červené seznamy**
- Kategorizace CHÚ dle IUCN**
- IUCN Red List of Ecosystems
- IUCN Green List of Protected Areas

1) International Union for Conservation of Nature (IUCN)

The IUCN Red List of Threatened Species™

2016-3

[Login](#) | [FAQ](#) | [Contact](#) | [Terms of use](#) | [IUCN.org](#)

[::About](#) [::Initiatives](#) [::News](#) [::Photos](#) [::Partners](#) [::Sponsors](#) [::Resources](#) [::Take Action](#)

Enter Red List search term(s) [Discover more](#)

[DONATE NOW!](#)

LEAST CONCERN	NEAR THREATENED	VULNERABLE	<ENDANGERED>	CRITICALLY ENDANGERED	EXTINCT IN THE WILD	EXTINCT
LC	NT	VU	EN	CR	EW	EX

GREY PARROT
Psittacus erithacus
© Rob. CC BY-NC 2.0

IUCN Red List of Threatened Species accurately assesses extinction risk using the latest technology
18 December 2016 - A response to Ocampo-Peñuela *et al.* (2016); *Science Advances* The IUCN Red List reflects threats to birds and other species accurately based on the latest available science,...[more](#)

New bird species and giraffe under threat – IUCN Red List
08 December 2016 - Cancun, Mexico, 8 December 2016 (IUCN) – Over 700 newly recognised bird species have been assessed for the latest update of *The IUCN Red List of Threatened Species*™, and 11%...[more](#)

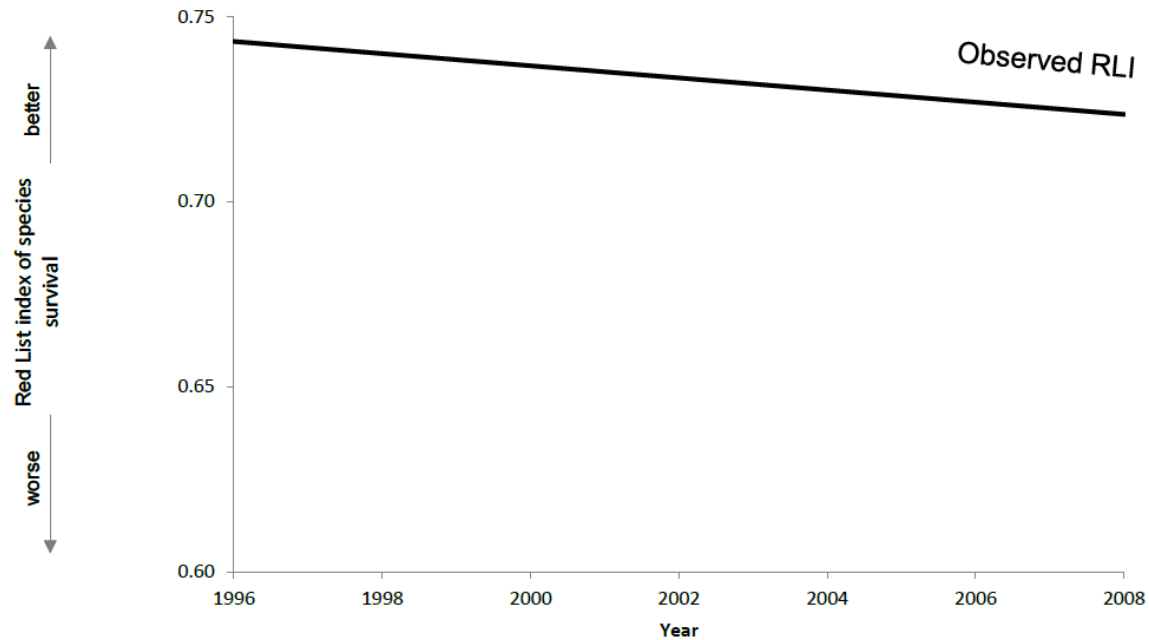

[Follow @IUCNRedList](#)

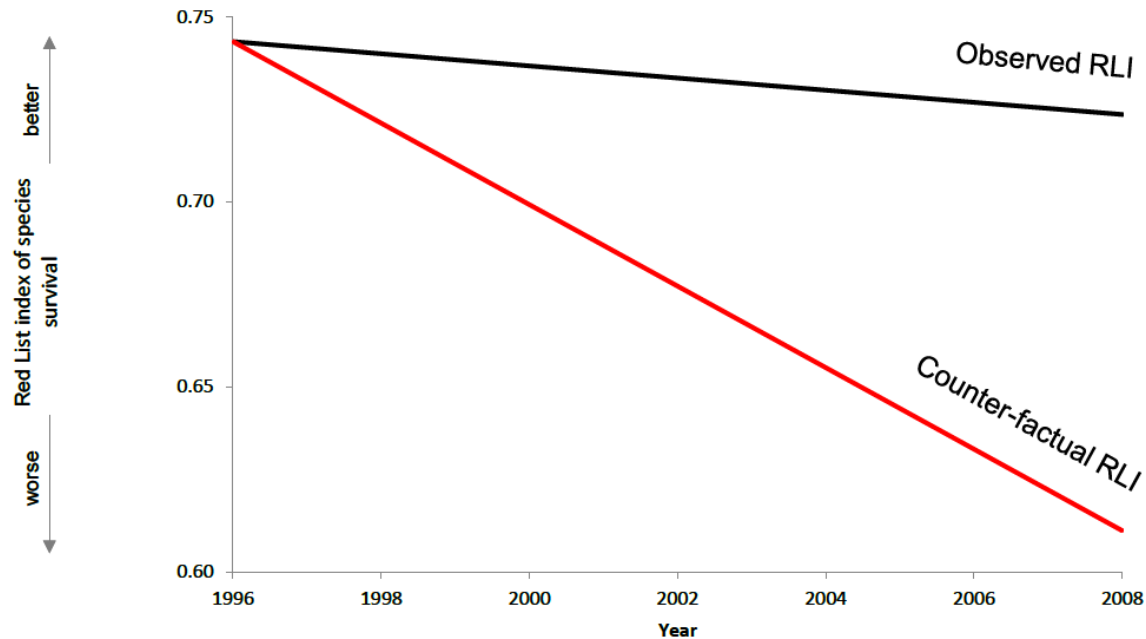

Amazing Species

Observed Red List Index for Ungulates, 1996-2008

Red List Index for Ungulates, 1996-2008, in the absence of conservation

1) International Union for Conservation of Nature (IUCN)

The Swedish Species Information Centre

Works with biodiversity

Hi, what are you looking for?

[Home](#) [About us](#) [The Swedish Taxonomy Initiative](#) **[The Red List](#)** [LifeWatch](#) [Contact](#) [Species Observations](#)

International Union for Conservation of Nature (IUCN)

Zásady pro používání managementových
kategorií chráněných území

Editor: Nigel Dudley

Kategorie

Ia – Přísná přírodní rezervace (Natural Reserve)

Ib – Divočina (Wilderness)

II – Národní park (National Park)

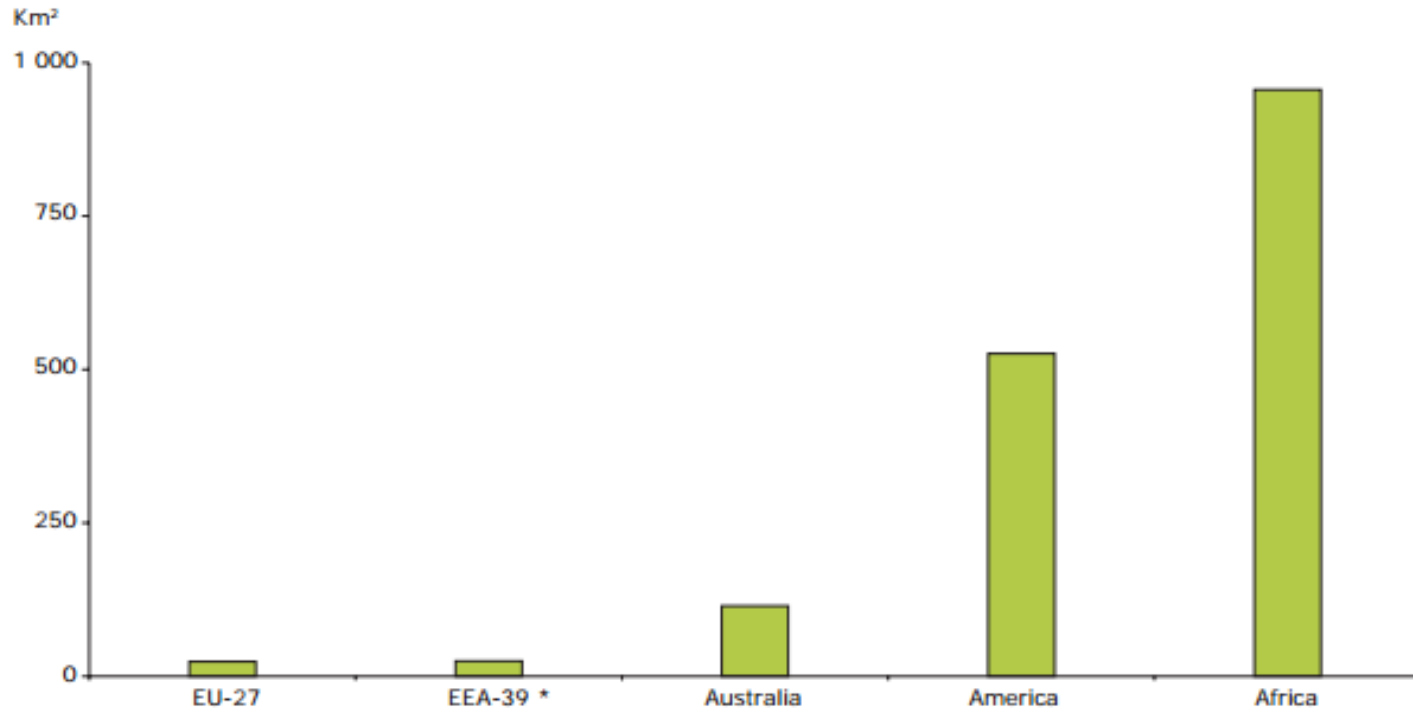
III – Přírodní památka (National Monument)

IV – Místo výskytu druhu (Habitat)

V – Chráněná krajinná oblast (Protected Landscape/Seascape)

VI – Oblast ochrany přírodních zdrojů (Managed Resource Protected Area)

Průměrná rozloha CHÚ

Note: * EEA-39 includes the 32 EEA member countries and seven collaborating countries (<http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/figures/political-map-of-eea-member-and-collaborating-countries>).

Source: Data from IUCN and UNEP-WCMC (2011) The World Database on Protected Areas (WDPA): January 2011. Cambridge, United Kingdom: UNEP-WCMC. <http://www.wdpa.org/Statistics.aspx>.

1) International Union for Conservation of Nature (IUCN)

Wilderness Protected Areas:

Management guidelines for IUCN Category 1b protected areas

Prepared by the IUCN WCPA Wilderness Specialist Group

Sarah A. Casson, Vance G. Martin, Alan Watson, Angie Stringer, and Cyril F. Kormos, Volume Editors

Authors: Sarah A. Casson, Vance G. Martin, Alan Watson, Angie Stringer, Cyril F. Kormos, Harvey Locke, Sonali Ghosh, Steve Carver, Tom McDonald, Sharon Shay Sloan, Ilarion Merculieff, John Hendee, Chad Dawson, Susan Moore, David Newsome, Steve McCool, Roger Semler, Steven Martin, Robert Dvorak, Chris Armatas, Ralph Swain, Brad Barr, David Krause, Nicole Whittington-Evans, Lawrence S. Hamilton, Joel Holtrop, James Tricker, Peter Landres, Elizabeth Mejicano, Trimble Gilbert, Toby Ackroyd, Barbara Zimmerman and Jim Thomas

Craig Groves, Series Editor

Divočina v ČR?

Chci do divočiny Vše o divočině Chci divočit Výzva

Hledatcs Sign In

PŘIPOJTE SE K VÝZVĚ ZA VÍCE DIVOKÉ PŘÍRODY!

DIVOČINA POTŘEBUJE VÁŠ HLAS

PŘIPOJTE SE K VÝZVĚ ZA VÍCE DIVOKÉ PŘÍRODY! SPOLEČNĚ PŘESVĚDČÍME POLITIKY, ABY JÍ DALI ŠANCI I MIMO NÁRODNÍ PARKY. NEJLÉPE NA 3 % ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY.

[PŘIDAT SE K VÝZVĚ](#)

V Lužických horách se pravděpodobně pohybují vlci.

SPRAVCE U podnětů na postavení památek a území vlků a jejich návratu do české krajiny. Uvolněné území může být také lesy. Důležité je, jak se stávají vlci naše rybníky a lesy. Vlci a vlčice jsou v ČR a vlci a vlčice...

Lužické hory mohou být dalším územím severních Čech, kde se usadili vlci. Dobrovolníci Vlčích hlídek monitorují výskyt velkých šelem v Lužických...

[VÍCE ČLÁNKŮ](#)

HLEDÁME NEJHEZČÍ KOUTY ČESKÉ DIVOČINY

CESKADIVOCINA/FOTOSOUTEZ

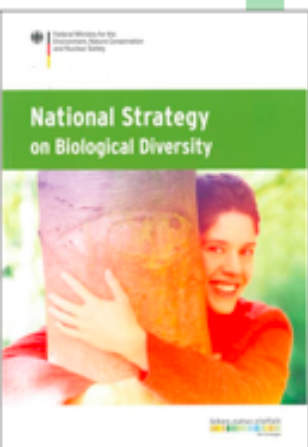
[SOUTĚŽIT](#)

Divočina v ČR?

Co na to aktuální Strategie ochrany biodiverzity ČR:

2.4.4 Zajistit ochranu přírodních procesů	Analýza problematiky zahrnující definování vizí možného budoucího vymezení a rozvoje oblastí samovolného vývoje přírodních procesů	Analýza obsažená v aktualizaci SPOPK	2017	Zpracovaná analýza	MŽP ve spolupráci s MZe
	Prověření reálných možností uplatnění konceptu rozvoje plošně významných území ponechaných přírodním procesům v podmínkách ČR odbornou mezíresortní diskusí	Analytický dokument s doporučením dalšího postupu	2022	Analytický dokument přístupný veřejnosti	MŽP ve spolupráci s MD, MMR, MPO, MO a MZe

Wilderness in the German NBS

Our vision for the future:

- Germany again boasts fascinating areas of wilderness* (e.g. in national parks), which are left to develop naturally and undisturbed.

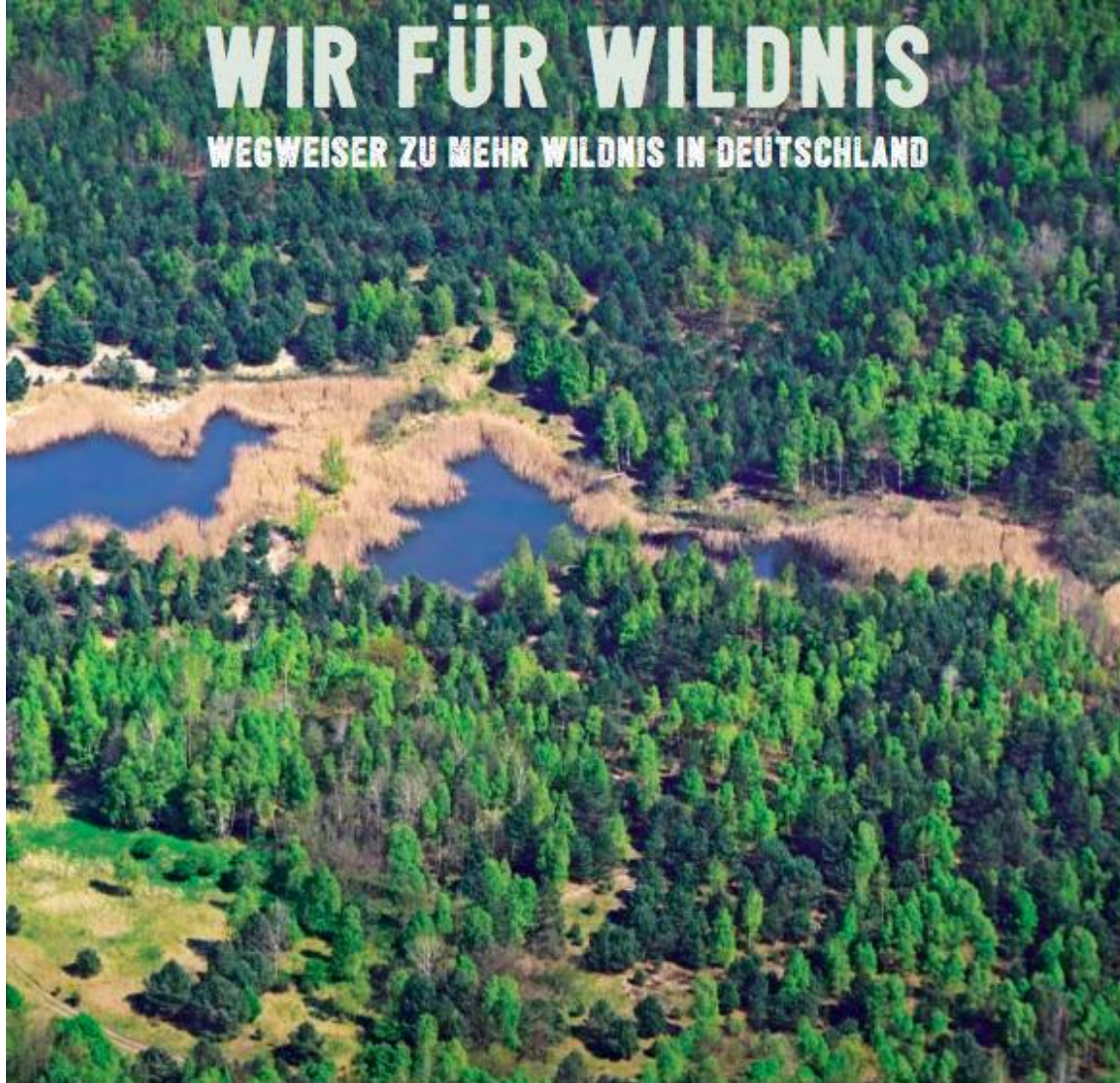
Our aims are:

- By the year 2020, Mother Nature is again able to develop according to her own laws throughout at least **2 % of Germany's national territory**, for example in **post-mining landscapes**, in former **military exercise zones**, on **watercourses**, along **coastlines**, in **peatlands** and in the **high altitude mountains**.
- A large proportion of wilderness areas are **large** areas.
- Integration of small and large wild(erness) areas into habitat connectivity

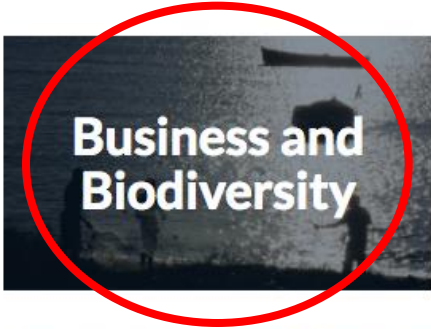
* wilderness areas or wild areas

WIR FÜR WILDNIS

WEGWEISER ZU MEHR WILDNIS IN DEUTSCHLAND

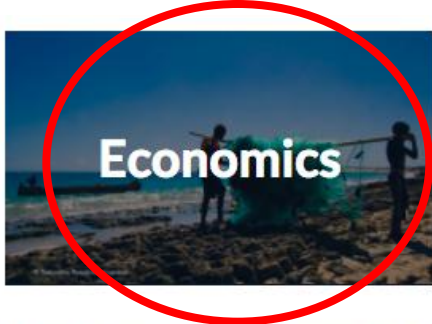
Poslání: Udržitelné využívání přírodních zdrojů

**Business and
Biodiversity**

Climate Change

Economics

**Ecosystem
Management**

**Environmental
Law**

Forests

Gender

Global Policy

Marine and Polar

Protected Areas

**Science and
Knowledge**

Social Policy

Species

Water

World Heritage

Příklad spolupráce IUCN a byznysu

Shell

IUCN and Shell have been working together on biodiversity issues since 2000. The current set of collaborative projects seeks to leverage earlier agreements that saw IUCN and Shell demonstrating leadership in both the business and conservation sectors to bring about positive changes for biodiversity conservation. The current collaborative agreement is subject to annual review. The overall objectives include:

- [Establishing an independent scientific panel through IUCN to provide Sakhalin Energy with technical advice and recommendations on how it can minimize risks to the Western Gray Whales and their habitat.](#)
- [Supporting the ongoing work of the IUCN-Niger Delta Panel to provide scienc-based recommendations for the remediation and rehabilitation of biodiversity and habitats of oil spill sites in the Niger Delta. This panel was established in consultation with IUCN Members in Nigeria.](#)
- [Creating the institutional capacity of the Iraqi authorities in collaboration with IUCN Members on the ground for appropriate conservation in oil and gas developments in the fragile ecosystems of the region.](#)

Why Shell?

As the oil and gas sector has a large footprint on biodiversity, it is one of [IUCN's priorities](#) for business engagement.

„Nové“ přístupy IUCN

Key Biodiversity Areas

- <http://www.kbaconsultation.org/>

Green List of Protected Areas

- http://www.iucn.org/about/work/programmes/gpap_home/gpap_quality/gpap_greenlist/

Mezinárodní nevládní org.

Birdlife International

- sdružuje nevládní organizace zaměřené na ochranu ptactva
- velmi profesionální a na světové i evropské úrovni významný hráč
- V ČR je jeho národním partnerem **Česká společnost ornitologická**

**BIRDLIFE IMPORTANT BIRD
AND BIODIVERSITY AREA**

KBAs nebo IBAs?

World Database of Key Biodiversity Areas™

Managed by BirdLife International on behalf of the KBA Partnership

Mezinárodní nevládní org.

World Wide Fund

- založen z podnětu IUCN v roce 1961 s cílem získávat prostředky na ochranu přírody
- sdružuje více než 5 mil. členů
- prioritou je ochrana 36 klíčových (vlajkových) druhů a 35 významných ekoregionů
- v ČR není aktivní

Mezinárodní nevládní org.

EUROPARC Federation

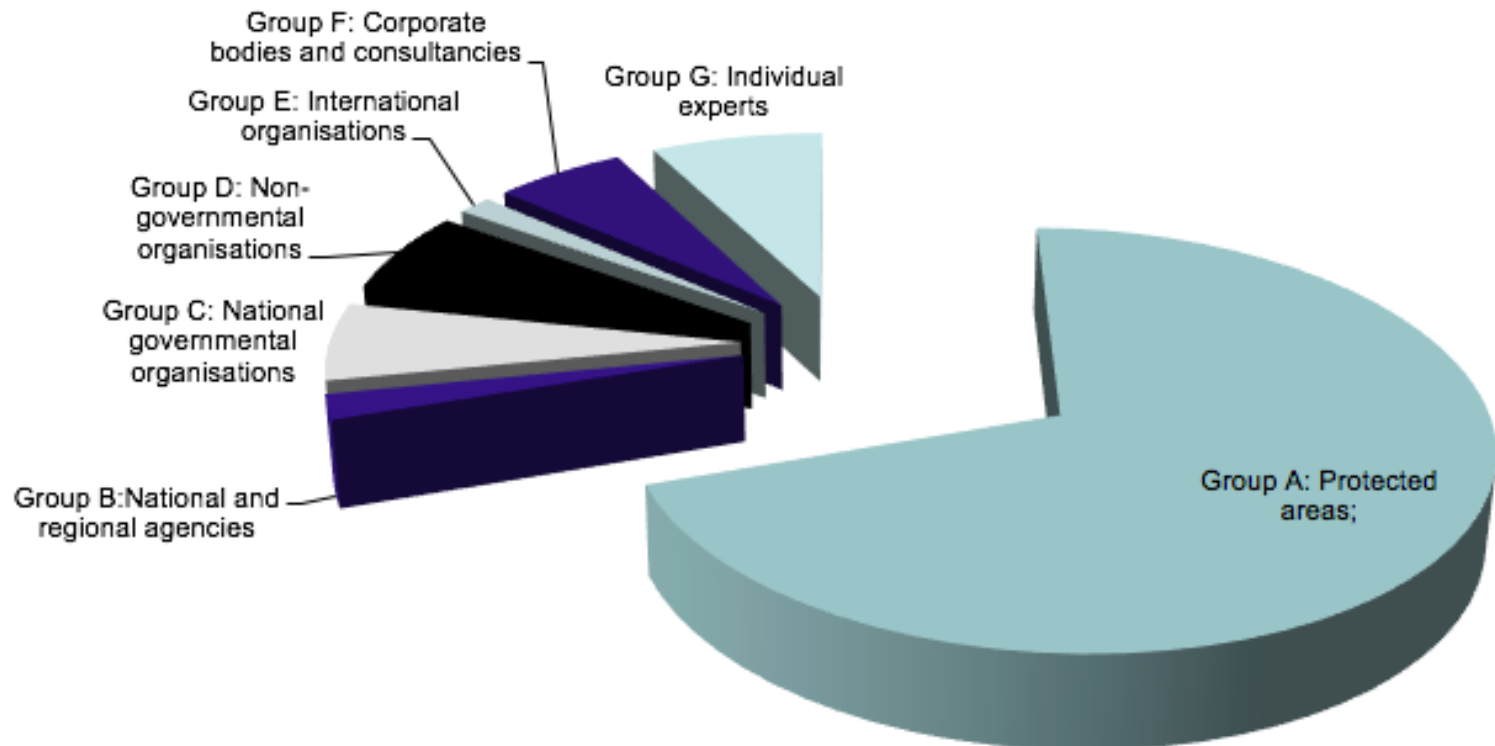

- sdružuje přibližně 380 členů (především správců chráněných území) v Evropě, výjimečně jinde
- cílem je spolupráce a výměna informací
- má specializované „produkty“ (např. Transboundary Certification)
- ČR velmi aktivní!

Mezinárodní nevládní org.

- Složení členů

Mezinárodní nevládní org.

Central and Eastern Europe Section

EUROPARC SECTIONS

- Nordic-Baltic
- Atlantic Isles
- Central and Eastern Europe
- Low Countries
- Germany
- France
- Italy
- Spain

Mezinárodní nevládní org.

EUROPARC Federation – produkty

EUROPARC

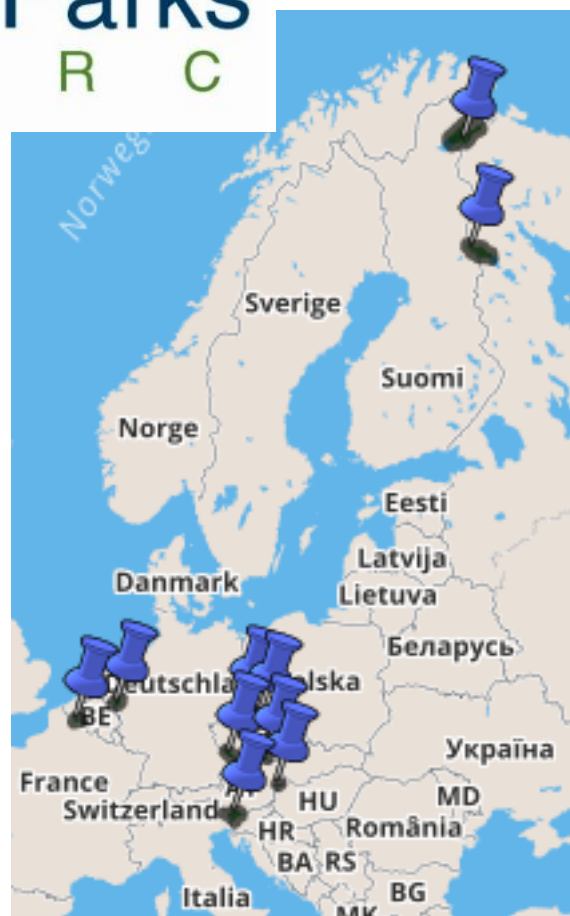
Sustainable Tourism
in Protected Areas

Transboundary Parks

E U R O P A R C

Mezivládní organizace

- 1) UNESCO
- 2) Rada Evropy (Council of Europe)

Mezivládní organizace

UNESCO - United Nations Educational, Scientific, and Cultural Organization

- členem je 193 států
- program Člověk a biosféra (MaB)
- garant Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví
- v ČR koordinuje Česká komise pro UNESCO (Ministerstvo kultury)

Mezivládní organizace

UNESCO – kauza „České Švýcarsko“

**PŘÍRODNÍCH PAMÁTEK ČESKÉ REPUBLIKY
NA SEZNAM SVĚTOVÉHO DĚDICTVÍ UNESCO**

Handrij Härtel & Klára Sukeníková (eds)

Úmluvy, ratifikované ČR

- 1) **Úmluva o biologické rozmanitosti**
- 2) Úmluva o mokřadech (RAMSAR)
- 3) Bernská úmluva
- 4) **Karpatská úmluva**
- 5) Evropská úmluva o krajině
- 6) Dohoda o ochraně africko-euroasijských stěhovavých vodních ptáků (AEWA)
- 7) EUROBATS - Dohoda o ochraně populací evropských netopýrů
- 8) **Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES)**
- 9) Memorandum o ochraně dropa velkého

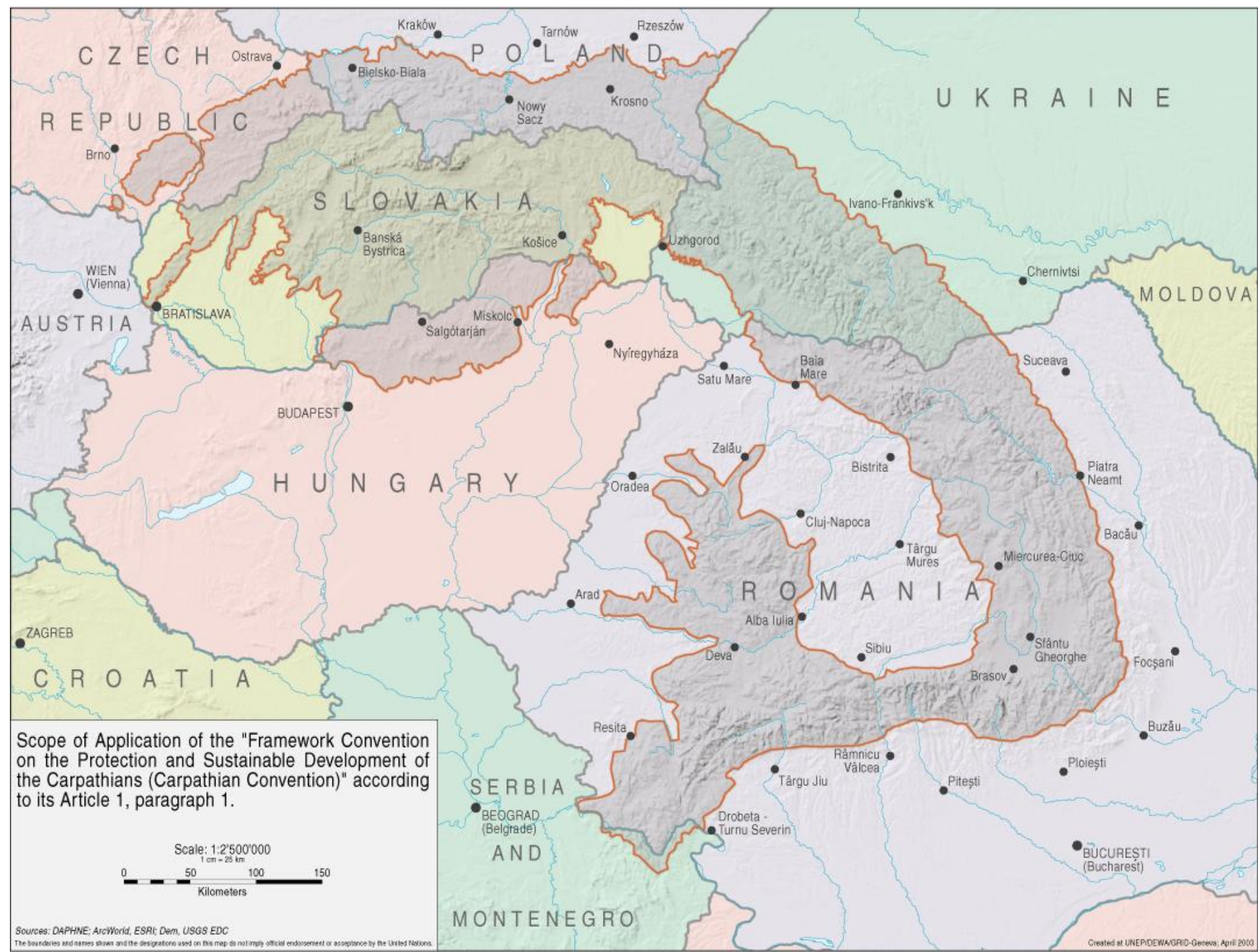

Convention on
Biological Diversity

Úmluvy, ratifikované ČR

- 1) **Úmluva o biologické rozmanitosti**
- 2) **Úmluva o mokřadech (RAMSAR)**
- 3) **Bernská úmluva**
- 4) **Karpatská úmluva**
- 5) **Evropská úmluva o krajině**
- 6) **Dohoda o ochraně africko-euroasijských stěhovavých vodních ptáků (AEWA)**
- 7) **EUROBATS - Dohoda o ochraně populací evropských netopýrů**
- 8) **Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES)**
- 9) **Memorandum o ochraně dropa velkého**

Evropská unie (EU)

- ČR vstoupila do EU v roce 2004
- základní na poli ochrany přírody je implementace směrnice o stanovištích a směrnice o ptácích = soustava Natura 2000 a reporting dle čl. 17 směrnice o stan.
- EU na rozdíl od předchozích aktivit přenáší na členské státy část svých povinností přímo (nejedná se o dobrovolný závazek)

Evropská unie (EU)

- co nám vstup do EU přinesl?
 - schopnost poprvé v naší historii systematicky sledovat stav druhů a biotopů
 - vytvořit kvalitní systém posuzování vlivů
 - vytvořit Informační systém ochrany přírody
- **DO VÝZNAMNÉ MÍRY URYCHLIT
POSTUPUJÍCÍ PROFESIONALIZACI
OCHRANY PŘÍRODY**

Evropská unie (EU)

- co nám vstup do EU přinesl?
 - schopnost hrát aktivní roli jako stát:
 - 1) jsme členem ETC on Biodiversity
 - 2) Do vybraných zemí přenášíme know-how a dobré příklady, především s Naturou 2000**
- (balkánské státy, ale také např. Švédsko či Gruzie)

ovšem

PŘEDEVŠÍM JAKO JEDNOTLIVCI...

Jaká je tedy naše pozice?

- naše zapojení do mezinárodních aktivit z hlediska deklarací je **nadstandardní**, ovšem jsou to často právě pouhé deklarace

Proč?

- nemáme dostatek kapacit; na národní úrovni to není a nikdy nebyla priorita (kromě povinností, daných EU)

Jaká je tedy naše pozice?

- máme institucionálně silnou ochranu přírody a poměrně dost nástrojů v ruce

ale

- díky neznalosti jazyků nejsme schopni obecně spolupracovat se zahraničím a proto podceňujeme výměnu zkušeností (dobrých i špatných)

Jaká je tedy naše pozice?

- máme institucionálně silnou ochranu přírody a poměrně dost nástrojů v ruce

ale

- jsme silní tradicionalisté, což nás brzdí v přijímání nových trendů
- svět se u nás zásadně dělí na ty, co „pečují o svá území či agendy“, a ty druhé, „koncepční“

Rozvojová spolupráce

Mezinárodní ochrana přírody

Ochrana přírody [6/2013](#) — 27. 1. 2014 — [Mezinárodní ochrana přírody](#) — [Tištěná verze článku v pdf](#)

Tušsko – konec světa na okraji Evropy

autoři: [Jindřich Chlapek](#), [Michael Hošek](#), [Jiří Flousek](#), [Jakub Kašpar](#), [Lenka Jandová](#)

Česká ochrana přírody se poprvé zapojila do rozvojového projektu. Naše zkušenosti ze střední Evropy předáváme vzdálené zemi, která se rozprostírá od břehů Černého moře až po pětitisícové vrcholy Kavkazu. *Sakartvelo*, jak ji nazývají Gruzínci, je dosud nepříliš poškozeným přírodním klenotem, ale i jednou z nejstarších kolébek zemědělství. Právě do těchto míst směřujeme v rámci rozvojové spolupráce naši podporu.

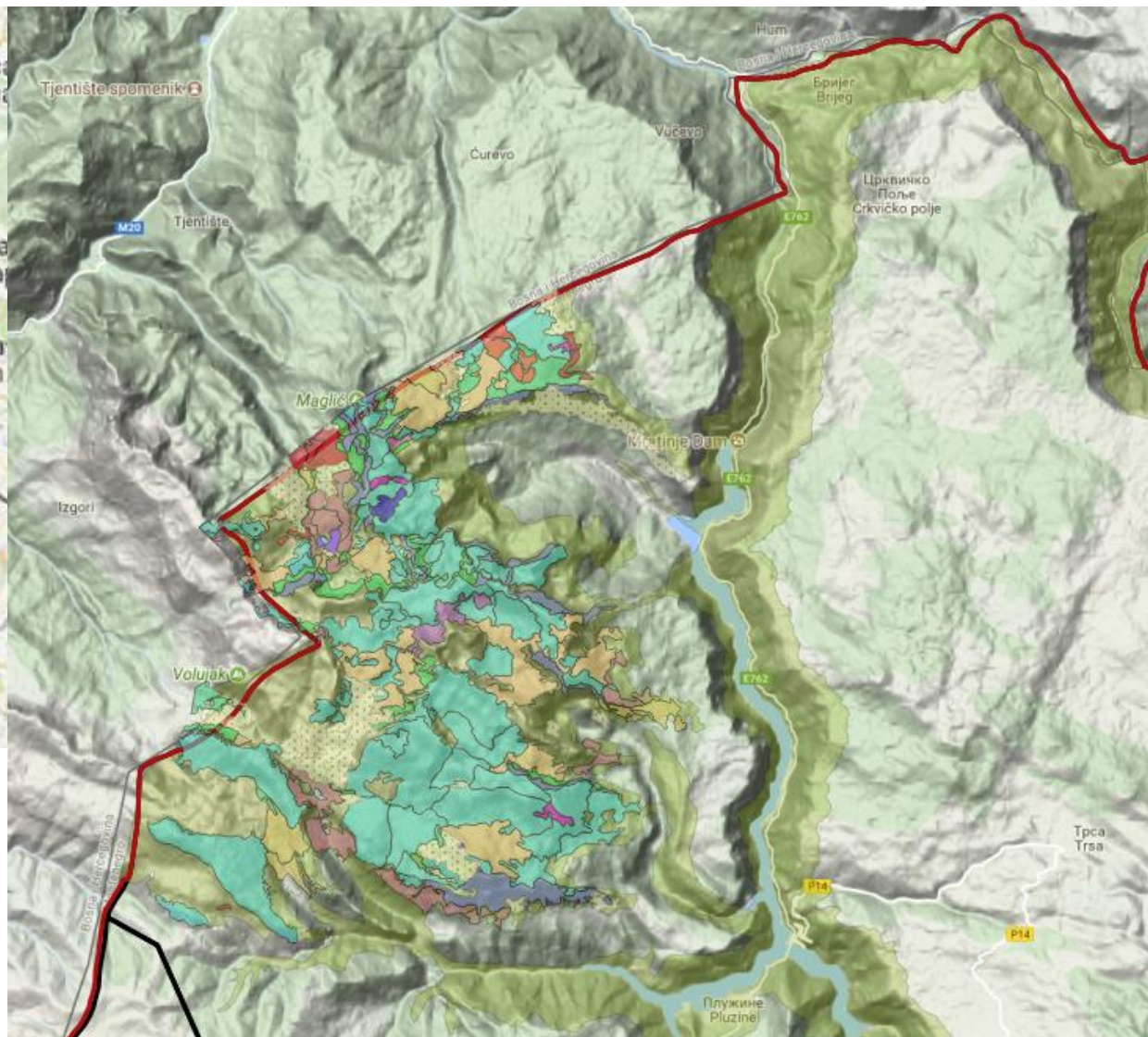
**MANAGEMENT PLAN
for the
TUSHETI PROTECTED LANDSCAPE**

Rozvojová spolupráce

Implementace soustavy Natura 2000

Rozvojová spolupráce

Studie – příklad obnovy saliny

© Davorin Tome

Rozvojová spolupráce

Studie – příklad obnovy saliny

© Davorin Tome

EUROPEAID/132633/C/SER/MULTI FRAMEWORK CONTRACT
BENEFICIARIES – LOT N°6 – ENVIRONMENT - REQUEST 2016/379589–
VERSION 1

PROJECT: " FINALIZATION OF PROTECTION STUDY FOR ULCINJ SALINA"

PROTECTION STUDY FOR ULCINJ SALINA – FINAL VERSION

Prepared by Mr. Andrej Sovinc, Mr. Davorin Tome, Mr. Michael Hosek

12th of December 2017

This Project is funded by The
European Union

A Project implemented by

Diskuse?

